

ΣΑΜΟΥΗΛ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΙΓΙΝΗΣ*

Ευρισκόμενος ἐν Ἀθήναις καὶ τῆς φιλίας τῶν τούρκων ἀπολαύων, ἐββραδιουργήθη παρ' αὐτοῖς, ἴσως δὲ καὶ ἵνα μὴ εἶναι ἀπίθανον ὅτι λάθρα ἠγόνθει, τῷ ὄντι, τὴν ὄλην περὶ ἀνεξαρτησίας κίνησιν τῶν Ἑλλήνων· ἔθεν συνελήφθη καὶ ἐφυλακίσθη παρὰ τοῦ Κιουταχῆ, εἰδικτῆς ἐμίλιστα, ὡς λέγεται, ἐπὶ τούτῳ διασκευασθείσης φυλακῆς εἰς Πατήσια¹.

Τὸ πατριαρχεῖον ἐπιληφθὲν τῆς ὑποθέσεως κατέστησεν ἔκπτωτον τοῦ θρόνου τὸν Σαμουήλ καὶ ὑπέβαλεν εἰς σωματικὸν περιορισμὸν ἐν τῇ ἐν τῷ Παγγαίῳ ἱερᾷ μονῇ τῆς Εἰκοσιφοινίσσης². Ἐν τῷ μοναστηρίῳ ὅμως ἐστενοχωρεῖτο ὁ ταλαιπώρος γέρον Σαμουήλ καὶ κατετρόχετο ὄχι μόνον ὑπὸ τοῦ γήρους καὶ τῶν τούτῳ συμπαρομαρτούντων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ πενίας, ὡς ἐξάγεται ἐκ γράμματος αὐτοῦ πρὸς πλοῦσιον μονάζοντα, παρ' οὐ αἰτεῖται ὕψασμα πρὸς κατασκευὴν ἐσωβρόχων³.

Τῷ ἡγουμένῳ τῆς Μονῆς ἀρχιμανδρίτῃ Ἀκακίῳ μέλλοντι ἵνα ἀποδημήσῃ εἰς Βασιλεύουσαν ἐγχειρίζει ὁ Σαμουήλ γράμμα πρὸς τὸν πατριάρχην ἐν ᾧ ἀπελογεῖτο περὶ τῶν κατ' αὐτοῦ κατηγοριῶν καὶ παρεκάλει αὐτὸν ὅπως μεσιτεύσῃ ὑπὲρ τῆς ἀπαλλαγῆς του παρὰ τῇ Ὑψηλῇ Πύλῃ. Ὁ πατριάρχης ἐπιθυμεῖ, πράγματι, ἵνα ἀπαλλάξῃ τὸν ταλαιπωρούμενον γέροντα, ἀλλ' ἀδυνατεῖ ἵνα μεσιτεύσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τὰς καιρικὰς περιστάσεις, τὰς ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως, δηλὸν ὅτι, ἤτις τόσας θλίψεις καὶ στενοχωρίας ἐπέφερεν εἰς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν. Διὸ γράφων πρὸς αὐτὸν τὸν διαβεβαίωσι, ὅτι θὰ μεριμνήσῃ περὶ αὐτοῦ, ὅταν ἐπιστῇ ὁ κατάλληλος καιρὸς, τὸν προτρέπει δὲ ὅπως διάγῃ εἰρηνικῶς μετὰ τῶν πατέρων τῆς Μονῆς. Ἴδου δὲ καὶ τὸ κείμενον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ πατριάρχου:

«† Ἀγαθὰγγέλος, ἑλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ἱερῶτατε Μητροπολίτα πρῶην Ἐλασσῶνος, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῆ ἀδελφέ, καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν μετριότητος κῦρ Σαμουήλ· χάρις εἴη σοι τῇ Ἱερότητι, καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ. Τὸ σταλὲν ἡμῖν ἀδελφικὸν Γράμμα σου ἐλάβομεν εὐμενῶς διὰ τοῦ ἐνταῦθα παραγενομένου ὄσιωτάτου ἡγουμένου, καὶ ἀρχιμανδριτοῦ κῦρ Ἀκακίου,

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους σελ. 261.

1. *Ἀντωνίου Βίγκου*, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 126.

2. *Ἀντωνίου Βίγκου*, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 131—132. Περὶ τῆς μονῆς Εἰκοσιφοινίσσης ἴδε: *Ἀγαθαγγέλου Κωνσταντινίδου* (μητροπολίτου Ἐφέσου † 1935), «Εἰκοσιφοινίσσα» ἱερὰ μονὴ Παγγαίου, ἱστορία καὶ περιγραφή αὐτῆς. Ἀράμα 1916.

3. Ἐκ γράμματος αὐτοῦ, οὐ ἀντίγραφον κατέχω. «δι' ὃ καὶ εὐελπίς εἰμι ὡς καμφθῆσεται τῇ δυστήνῃ καὶ παναθλίᾳ μου πενίᾳ» γράφει πρὸς τὸν μοναχόν, εἰς περικτωσιν καθ' ἣν θέλει τῷ ἀγοράσει τὸ ὕψασμα.

καὶ εἶδομεν τὰς ὑπὲρ τῆς ἀπαλλαγῆς σου θερμὰς παρακλήσεις σου συναδευμένας καὶ μὲ τὴν ἔκθεσιν ἀπολογιῶν σου πρὸς ἐξιλέωσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς περὶ τὰ κατὰ σὲ διαθέσεως, μεσιτεύσαντος συγχρόνως καὶ τῆς αὐτοῦ ὁσιότητος, καὶ δεηθέντος ὑπὲρ σοῦ. Ἀπαντῶντες τοίνυν διὰ τῆς παρούσης δηλοποιοῦμεν σοι ὅτι ἡ ἐκκλησία, ἄτε δὴ παιδεύουσα, καὶ πάλιν ἰωμένη φιλοστόργως, καθὼς πραγματεύεται μὲ τὴν ἔνδικον παιδείαν τὴν διόρθωσιν τῶν πλημμελούντων, τοιοῦτοτρόπως ἀποδέχεται μετ' εὐμενείας τὴν ἐν εἰλικρινεῖα τελεία πρόσπτωσιν αὐτῶν κατὰ τὴν συνήθη φιλάδελφον αὐτῆς συγκατάβασιν, καὶ τῆς προτέρας αὐτοῦ ἀξιοῖ εὐνοίας. Ὅθεν καὶ ἡ Ἱερότης σου δὲν πρέπει νὰ ἀθυμεῖς, καὶ νὰ ἐμπικραίνεσαι, καθότι ἡ Ἐκκλησία φροντίζει ὑπὲρ σοῦ, καὶ κηδεταί, καὶ ἤδη ἀποδεξαμένη εὐμενῶς τὰς παρακλήσεις σου θέλει σὲ ἀπαλλάξει καὶ τοῦ περιορισμοῦ μετ' οὐ πολὺ, καθὼς ἀπὸ ζώσης φωνῆς καὶ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου θέλεις πληροφορηθῆ (ἐφθαρμένον). καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος πρὸς πληροφορίαν σου, καὶ ἡσυχίαν σου. [Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ] χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ἱερότητός σου.

αὐτῆς (σεπτεμβρίου;) Β',

Διὰ χειρὸς τοῦ πατριάρχου: Πρέπει ὅμως νὰ ἐφησυχάζῃς αὐτοῦ, καὶ νὰ διάγῃς εἰρηνικῶς μετὰ τῶν πατέρων, καὶ ἡ Ἐκκλησία θελεῖ φροντίσει σὺκ' εἰς μακρὸν περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς σου :

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως εὐχέτης καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός :».

Περί τῆς ἀπαλλαγῆς σου, καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς περὶ τὰ κατὰ σὲ διαθέσεως, μεσιτεύσαντος συγχρόνως καὶ τῆς αὐτοῦ ὁσιότητος, καὶ δεηθέντος ὑπὲρ σοῦ. Ἀπαντῶντες τοίνυν διὰ τῆς παρούσης δηλοποιοῦμεν σοι ὅτι ἡ ἐκκλησία, ἄτε δὴ παιδεύουσα, καὶ πάλιν ἰωμένη φιλοστόργως, καθὼς πραγματεύεται μὲ τὴν ἔνδικον παιδείαν τὴν διόρθωσιν τῶν πλημμελούντων, τοιοῦτοτρόπως ἀποδέχεται μετ' εὐμενείας τὴν ἐν εἰλικρινεῖα τελεία πρόσπτωσιν αὐτῶν κατὰ τὴν συνήθη φιλάδελφον αὐτῆς συγκατάβασιν, καὶ τῆς προτέρας αὐτοῦ ἀξιοῖ εὐνοίας. Ὅθεν καὶ ἡ Ἱερότης σου δὲν πρέπει νὰ ἀθυμεῖς, καὶ νὰ ἐμπικραίνεσαι, καθότι ἡ Ἐκκλησία φροντίζει ὑπὲρ σοῦ, καὶ κηδεταί, καὶ ἤδη ἀποδεξαμένη εὐμενῶς τὰς παρακλήσεις σου θέλει σὲ ἀπαλλάξει καὶ τοῦ περιορισμοῦ μετ' οὐ πολὺ, καθὼς ἀπὸ ζώσης φωνῆς καὶ τοῦ ὁσιωτάτου ἀρχιεπισκόπου θέλεις πληροφορηθῆ (ἐφθαρμένον). καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος πρὸς πληροφορίαν σου, καὶ ἡσυχίαν σου. [Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ] χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ἱερότητός σου.

Γραφὴ καὶ ὑπογραφή τοῦ πατριάρχου Ἀγαθαγγέλου (1826—1830)

*ὁ ἐν Χριστῷ
διδασκῶν ἀδελφός*
Αγαθαγγέλου
βεβαίως

Ἐπογραφή τοῦ μητροπολίτου Σαμουήλ († ὁ Ἐλασσῶνος Σαμουήλ βεβαιοῖ)

Εἰς τὴν μετάνοιαν αὐτοῦ ἐπανελθῶν ὁ ἠγοούμενος Ἀνάκιος καὶ στενοχωρούμενος διὰ τὴν λύπην τοῦ Σαμουήλ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἀναφορᾶς περὶ κτηματικῶν τῆς Μονῆς ὑποθέσεων διαλαμβανούσης, ποιεῖται νύξιν πρὸς τὸν πατριάρχην καὶ πάλιν περὶ τῆς στενοχώρου καταστάσεως τοῦ Σαμουήλ, ἐξαιτούμενος τὴν, παντὶ τρόπῳ, ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐξορίστου ἀρχιερέως ἐκ τῶν ταλαιπωριῶν τῆς καθείρξεως. Ὁ πατριάρχης καὶ πάλιν γράφει εἰς αὐτὸν δι' ἐπιστολῆς του ἀπὸ 5 νοεμβρίου 1828 ἐπαναλαμβάνων, ἐν συντόμῳ, τὰ, ἃ ἔγραφεν ἐν τῷ πρώτῳ αὐτοῦ γράμματι καὶ παρακινῶν ὅπως εἰρηνικῶς ἐφησυχάζει μετὰ τῶν πατέρων¹ καθότι, ὡς φαίνεται, ἡ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ ὑπὸ περιορισμὸν ἐπισκόπου εἰρηνικῆ διαδίωξις θὰ εἶχε διαταραχθῆ. Βραδύτερον ὁ τελευταῖος οὗτος δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ἀπὸ 11 ἰουνίου 1829 ἐζήτησεν ἀπὸ τοῦ πατριαρχείου παρακλητικῶς, ὅπως τοῦ χορηγηθῆ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἄδεια καὶ μεταβῆ εἰς ἕτερον μέρος, ἐκτὸς τῆς Μονῆς πρὸς περιθάλψιν τῆς υγείας αὐτοῦ· ἡ αἴτησις του αὐτῆ ἐγένετο ὄντως ἀποδεκτὴ καὶ ἐπετράπη αὐτῷ ὅπως μεταβῆ εἰς τὴν πλησιόχωρον ἀπὸ τῆς Μονῆς πόλιν τῶν Σεβρών, ἐφοδιασθεὶς διὰ συστατικῶν γραμμάτων πρὸς τὸν τότε μητροπολίτην Σεβρών Πορφύριον Φωτιάδην τὸν λέσβιον τὸν εἶτα Μυτιλήνης (†1852)². Ἀφικόμενος εἰς Σέβρας ὁ Σαμουήλ εὗρεν περιποίησιν, ἀνακούφισιν καὶ φίλον καλὸν τὸν ἐκ τῶν προκρίτων τῆς πόλεως Δημήτριον Ἀθανασίου, ὅστις συνεδέετο διὰ φιλίας πρὸς τὸν πατριάρχην, πρὸς ὃν καὶ ἀπηύθυνεν ἐπιστολὴν καθιστῶν γνωστὴν τὴν ἀφιξίν εἰς Σέβρας τοῦ μητροπολίτου Σαμουήλ καὶ δεόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ πλήρη καὶ τελειωτικὴν ἄφεσιν. Ὁ πατριάρχης διὰ γράμματος αὐτοῦ ἀπὸ 8 δεκεμβρίου 1829 ἀπαντῶν εἰς τὸν πρόκριτον Ἀθανασίου διαβεβαίει ὅτι «εὐκαιρίας προσφόρου ἀναφανείσης θὰ κατορθώσῃ τὴν λήψιν τοῦ Ἰτλαακίου τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ· παραθέτομεν ὧδε τὸ ἀπαντητικὸν γράμμα τοῦ πατριάρχου:

«† Ἀγαθὰγγελος, ἔλεῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Τιμιώτατε κύρ Δημήτριε Ἀθανασίου ὁ ἐκ τῶν προκρίτων τῆς πο-

1. Ἀντωνίου Βίγκου. ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 131—132.

2. Αὐτόθι σελ. 134. Ὁ μητροπολίτης Πορφύριος κατήγγοτο ἐκ τοῦ χωρίου τῆς Λέσβου Μανδαμάδων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1824 μέχρι τοῦ νοεμβρίου τοῦ 1829 ἐκρημάτισε μητροπολίτης Σεβρών, ἐξ ἧς μετετέθη εἰς τὴν τῆς Μυτιλήνης τοιαύτην, ἣν ἐποίημα μέχρι τοῦ αὐγούστου 1839, μετεθεθεὶς εἰς τὴν μητρόπολιν Κρήτης, ἣν δὲν ἐδέχθη· ὡς σχολάζων διέμενον ἐν τῇ πατρίδι του ἀποθανὼν τὴν 9ην φεβρουαρίου 1852. Ε. Ι. Δράκου, Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία Λέσβου. Ἀθήναι 1900 σ. 11—12.

λιτείας Σεβδῶν, τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος· χάρις εἶη τῇ αὐτῆς τιμιότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχῇ εὐλογία, καὶ συγχώρησις. Τὸ σταλὲν ἡμῖν ὑἶκὸν γράμμα της ἐλάβομεν εὐμενῶς, καὶ ἥσθημεν ἐπὶ τῇ δηλώσει τῆς ἀγαθῆς της ὑγείας. Εἶδομεν καὶ ὅσα σημεῖοι περὶ τοῦ ἁγίου πρῶην Ἐλασσῶνος κύρ Σαμουήλ, ὅτι παρεγένετο αὐτόθι πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ὑγείας του, καὶ ἐπομένως τὴν ἦν ποιήσας θερμὴν ἀξίωσιν ἢ τιμιότης σου περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς του. Ἐπηνέσαμεν τὴν συμπαθῆ γνώμην της, καὶ τὴν παράκλησίν της μετ' εὐμενείας ἀπεδεξάμεθα. Καὶ ἡμεῖς δέ, καθὼς πολλάκις καὶ τῇ ἱερότητί του ἐδηλώσαμεν, τῷ αὐτῷ καμπτόμενοι οἴκτω προθυμούμεθα ὑπὲρ τῆς ἀπαλλαγῆς του, καθὼς καὶ τῆς κυβερνήσεως καὶ περιθάλψεως του λόγον ποιούμεθα· ἀλλὰ τι ἂν πάθοιμεν, ὅτε διακωλυόμεθα ὑπὸ τῶν καιρικῶν περιστάσεων, καὶ τῆς τραχύτητος τῶν πραγμάτων, μὴ συγχωρούντων πρὸς τὸ παρὸν τὴν διάπραξιν τῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μεσολαβήσεως (sic) καὶ μεσιτείας καθὼς ἐμβαθύνει καὶ ἡ τιμιότης της. Ὅθεν ἤδη μὲν ἡ Ἱερότης του ἅς διατρίβει αὐτόθι ἀσκανδαλίστως καὶ ἄνευ τινὸς ὑπονοίας· μετ' οὐ πολὺ δὲ σὺν Θεῷ, ἐλπίζομεν, εὐκαιρείας (sic) προσφόρου ἀναφανείσης, νὰ κατορθώσωμεν τὴν λῆψιν τοῦ Ἱτακίου του. Καὶ ταῦτα πρὸς ἀπάντησιν, καὶ πληροφορίαν της. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις εἶη μετ' αὐτῆς.

αωκθ^ο Δεκεμβρίῳ η'.

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης».

Πράγματι δὲ ἐνεργήσας κατὰ τὰ ὑπεσχημένα τῷ φίλῳ αὐτοῦ, μετὰ τὴν, ὑπὸ τῶν συμμάχων δυνάμεων καὶ τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας συνθήκην περὶ τῆς Ἑλλάδος ὡς ἀνεξαρτήτου βασιλείου (22 ἰανουαρίου 1830), ἐπέτυχε τὴν ἐκδοσιν διατάγματος τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ὑπερορίας τοῦ Σαμουήλ καὶ καθόδου αὐτοῦ εἰς Λάρισαν, ὅπερ μετ' εὐχαριστήσεως ἀδόλου διὰ γράμματος αὐτοῦ ἀπὸ 18 μαρτίου 1830 ἤγγειλε τῷ ἐνδιαφερομένῳ ὁ πατριάρχης. Ἰδοὺ καὶ τούτου τοῦ γράμματος τὸ κείμενον :

« † Ἀγαθὸ ἄγγελος, ἔλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ἱερώτατε μητροπολίτα πρῶην Ἐλασσῶνος, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητὴ ἀδελφῆ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύρ Σαμουήλ, χάρις εἶη σοι τῇ Ἱερότητι, καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ. Ἐπειδὴ πολλάκις ἔγραψας πρὸς τὴν ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, παριστῶν τὴν ἀνιαρὰν ἀμηχανίαν σου, καὶ ἐκτραγωδῶν τὰ διὰ τὴν αὐτόθι ὑπερορίαν

σου κακουχήματα, καὶ σωματικὰς ἀσθενείας, δι' ἃ καὶ ἐξαιτῆσαι θερμῶς τὴν ἀπαλλαγὴν σου, καὶ μετατόπισιν, εἰς τι ἄλλο μέρος, ὅποι ἂν ἐγκρίνη ἡ Ἐκκλησία, διὰ τοῦτο, φιλανθρωπία ἀμέτρω τοῦ ὑψηλοῦ Δοβλετίου, ἐκδοθέντος τῇ ἡμετέρᾳ προστασίᾳ τοῦ Ἰτακίου σου, ὃ καὶ σοὶ στέλλεται ἤδη διὰ τῆς εἰς τὰ αὐτόθι ἐλεύσεως τοῦ συναδελφοῦ ἁγίου Σερῶν κύρ' Ἀνθίμου¹, διὰ τὰ ὑπάγια εἰς Λάρισσαν, καθὼς πρὸ καιροῦ ὃ συναδελφὸς ἅγιος Λαρίσης² ἔγραφε πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ζητῶν διὰ τὰ ὑπάγια παρ' αὐτῷ ἡ ἱερότης σου, γράφομεν διὰ τῆς πεμφθησομένης πατριαρχικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ἅγιον Λαρίσης, διὰ τὰ σὲ ὑποδεχθῆ εὐμενῶς, καὶ τὰ σὲ περιθάλλη φιλαδέλφως, προστατεύει σε εἰς πᾶσαν ἀνάγκην σου. Καὶ τῇ ἱερότητί σου γράφοντες διὰ τῆς παρούσης, ἐντελλόμεθά σοι, ὅπως λαβὼν αὐτὴν τε, καὶ τὸ θῆν ὑψηλὸν Ἰτλὰκ φερμάνι, πρῶτον μὲν εὐγνωμονῶν πρὸς τὸ κραταῖον Διβλέτ, χεῖρας ἄρης ἐκτίδας πρὸς Θεόν, ὅπως εἴη ἀήττητον καὶ θριαμβεῖον εἰς τοὺς αἰῶνας· ἐφεξῆς δὲ ἀψάμενος ὁδοῦ, ἀπέλθης εἰς Λάρισσαν ἔνθα διαμένεις παρὰ τῷ συναδελφῷ ἁγίῳ Λαρίσης, περιθαλιπτόμενος παρὰ τῆς ἱερότητός του, καὶ πολιτευόμενος κατὰ πάντα οἰκείως τῷ Ἀρχιερατικῷ χαρακτῆρι σου. Ταῦτα μὲν ἀντὶ τοσοῦτον πρὸς εἰδοποίησίν σου. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς ἱερότητός σου.

αὐλ'. Μαρτίου ιη

† ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός·.

(Συνεχίζεται)

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Σ. ΜΠΟΥΑΣ, ΔΙΑΚΟΝΟΣ

1. Ὁ Σερῶν Ἀνθίμος ἐγεννήθη ἐν Κουτάλει, νήσῳ τῆς Προποντιδος, διδασκῆς τὴν ἑλληνικὴν ἐν ἁγίῳ Ὄρει. Πρωτοσύγκελλος ὢν τοῦ μητροπολίτου Λέρκων Νικηφόρου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανοπόλεως († 1835) ἐγένετο κατὰ τὸν νοέμβριον 1829 μητροπολίτης Σερῶν κατ' ἰούνιον 1833 Προύσης, ἣν ἐποίμανε μέχρι τοῦ ἀπριλίου 1837 ὅτε ἐξελέγη μητροπολίτης Ἐφέσου, ἐξ ἧς ἐκλήθη τὴν 4ην δεκεμβρίου 1845, εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ὡς Ἀνθίμος ΣΤ'. Ἐπατριαρχευσεν τρίς· τὸ α'. 4 δεκεμβρίου 1845—18 ὀκτωβρίου 1848· β'. 24 Σεπτεμβρίου 1853—21 Σεπτεμβρίου 1855. γ'. 5 Σεπτεμβρίου 1871—20 Σεπτεμβρίου 1873. Ἐν τῇ ἐν Βοσπόρῳ οἰκίᾳ αὐτοῦ ἀπεβίωσεν τὴν 7ην δεκεμβρίου 1877, ἐννενηκοντούτης περιού.

2. Ἦν δὲ τότε μητροπολίτης Λαρίσης Μελέτιος Ε', ὃς τις κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1835 ἐγένετο ἐκπίπτως τοῦ θρόνου του· κατ' ἀπρίλιον τοῦ 1837 ἐξελέγη μητροπολίτης Σοφίας, ποιμένας δὲ ταύτην μέχρι τοῦ ὀκτωβρίου τοῦ 1847 ὑπέβαλε τὴν παραίτησίν του ἀπὸ ταύτης γενομένην ἀποδεκτὴν ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Σχολάζων ὢν (δῆλα δὴ πρῶην Σοφίας) ἐξελέγη κατ' αὐγουστον τοῦ 1849 Διδυμοτείχου μητροπολίτης τὴν 2 νοεμβρίου 1860 ἀπῆλθε τῆς προσκαιροῦ ταύτης ζωῆς. *Μηνᾶ Χαμουδοπούλου*, πατριαρχικαὶ πινακίδες· ἐν περιοδικῷ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀλήθεια». Τόμ. Β'. ἐν Κπόλει. σελ. 331. 363. 480. 482. Ἀντιβλήθην θές: *Μανουὴλ Γεδεών*, συμπτωσις ἐπὶ δύο Τιμοθέοις· ἐν ἐφημερίδι «Φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας» τόμ. Α'. ἐν Ἀθήναις 1934. ἀριθ. φύλ. 2. ὅπου ὡς μὴν τοῦ θανάτου ἀναγράφεται 3 ἰουνίου 1860, καὶ ὅτι κατὰ Σεπτέμβριον (17) τοῦ 1855 ἀπομακρυνθέντος τῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν κοινῶν τοῦ πατριαρχοῦ Ἀνθίμου ΣΤ'. ἐξελέγη οὗτος (δῆλ δ. ὁ Μελέτιος) τοποτηρητῆς τοῦ οἴκου-μενικοῦ θρόνου.